

Kladno 3. 10. 2021

Základ kázání (Mk 10, 17-27)

Když se vydával na cestu, přiběhl k němu nějaký člověk a poklekl před ním a ptal se ho: „Mistře dobrý, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“ Ježíš mu řekl: „Proč mi říkáš dobrý? Nikdo není dobrý, jedině Bůh. Příkladní znáš: Nezapíšeš, nezczizolžíš, nebudeš krást, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i svou matku!“ On mu na to řekl: „Mistře, to všechno jsem dodržoval od svého mládí.“ Ježíš na něj s láskou pohleděl a řekl: „Jedno ti schází. Jdi, prodej všechno, co máš, rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!“ On po těch slovech svěsil hlavu a smuten odešel, neboť měl mnoho majetku.

Ježíš se rozhlédl po svých učednících a řekl jim: „Jak těžko vejdu do Božího království ti, kdo mají bohatství!“ Učedníky ta slova zarazila. Ježíš jim ještě jednou řekl: „Dítky, jak těžké je vejít do království Božího! Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království.“ Ještě více se zhrozili a říkali si: „Kdo tedy může být spasen?“ Ježíš na ně pohleděl a řekl: „U lidí je to nemožné, ale ne u Boha; vždyť u Boha je možné všechno.“

Kázání

Sestry a bratři, trochu to vypadá, že se Ježíšovi nepovedlo povolat 13. učedníka. „Jdi, prodej všechno, co máš, rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!“ Neznámý člověk mohl být dalším rybářem lidí. Nepovedlo se. Proč? Asi proto, že celý ten příběh je vlastně o něčem jiném. Nebo nový adept na učednictví nebyl takový zapálený, jako ostatní učedníci? Zdá se, že řeší více sebe než víru, hledá cestu, ale ne průvodce.

Jsme připravení přijmout odpověď, která nám nabízí radikální změnu svého postoje? Jsme připravení k vnitřní obnově? Ježíšova odpověď je výzvou ke zkoumání své spirituality. Někdy míváme takovou vnitřní euforii víry, ujišťujeme se, že je s námi vše v pořádku. Chodíme do kostela, modlíme se, věříme, účastníme se sborového života, platíme salár. Stačí nám to takhle? Jsme spokojeni se svojí zbožností? Je vždy na místě si takové otázky klást opakovaně, zda nepotřebujeme ještě něco. Jsme poutníci na cestě, stále v pohybu, stále hledající, naše víra není cíl, nýbrž cesta. Někde jsme, ale to nám nestačí, potřebujeme dál. Naše víra je o trvalém napětí mezi tím, čím jsme a čím chceme být, mezi tím, kde teď jsme, a kde chceme být, mezi tím, co dáváme a tím, co dostáváme, mezi tím, co máme a tím, čím jsme.

Poutníkovi Ježíši zkřížil cestu člověk, o němž toho moc nevíme, ale víme, že měl naléhavý dotaz. Jak píše Marek: přiběhl k němu nějaký člověk a poklekl před ním a ptal se ho: „Mistře dobrý, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“ Matouš o něm mluví jako o boháči, Lukáš zase říká, že to byl jeden z předních mužů. To znamená, že mohl patřit k tehdejší

elitě národa. Ježíš to s takovými neměl jednoduché. A když se někdo z nich odvážil, učinil tak tajně jako Nikodem, nebo Josef z Arimatie, o němž se dozvídáme, že byl Ježíšovým příznivcem, až když požádal Piláta o tělo Ježíše.

Tento přední muž, mladý a bohatý přichází k Ježíšovi za bílého dne, a bez okolků před ním poklekl a oslovil ho titulem “mistře dobrý”. Ježíšovu výtku: „Proč mi říkáš dobrý? Nikdo není dobrý, jedině Bůh” si můžeme vyložit jednoduše tak, že mladý muž vlastně vyznává, kdo je Ježíš. Jedině Bůh je dobrý, a když mi říkáš dobrý mistře, uznáváš tedy, že jsem od Boha?

“Co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?” Neznámý muž není žádný troškař. Jeho dotaz dává tušit, že víra není o morálce, ale o životě s Bohem. Otázkou není, jak mám jednat, aby moje jednání bylo dobré, nýbrž co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě.

“Příkázání znáš: Nezabiješ, nezczizoložíš, nebudeš krást, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i svou matku!” Pro tazatele nic překvapivého, toto už zná, a tak by se rád dozvěděl něco nového, než to, co už dodržuje ze svého kulturního a náboženského vzdělání. To, co následuje, nás přivádí k jádru problému. “Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.”

Vlastně já jsem chtěl citovat jiný biblický text. “*Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha... A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.*” (J 1, 1-2 a 14) Takže titul “mistr dobrý” na Ježíše sedí. A je ten pravý, kdo nám může říct, co máme dělat, abychom měli podíl na věčném životě.

Co máme dělat? Příkázání známe, a dokonce je možná i dodržujeme. Přesto nám něco schází? A co? Ježíš na něj s láskou pohleděl a řekl: „Jedno ti schází. Jdi, prodej všechno, co máš, rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!“ Ježíš nekritizuje majetek, jak se nám může na první pohled zdát. Nevystupuje proti boháčům a majetným. Věřím, že když položíme Ježíšovi stejnou otázku, nedostaneme všichni stejnou odpověď, ale v jádru to bude podobné. Každý máme něco, na čem se zakládáme, čeho se těžko vzdáváme a co vytváří bariéru mezi námi a Bohem. Každému stoupá do hlavy něco jiného, a tomuto neznámému člověku stoupá do hlavy majetek. Ježíš u něho poznal, že se moc zakládá na tom, co má. Ježíš jako kdyby to naznačil již v citovaných příkázáních.

Všechna jsou z tzv. druhé desky desatera. A jsou zaměřená na vztah člověka k člověku. Je tady i zmínka o přikázání, které není součástí desatera: “Nebudeš podvádět.” Jak tento člověk přišel ke svému majetku? Když ho Ježíš posílá, aby rozdal vše, co má, neposílá ho proto, aby napravil majetkové křivdy?

Ježíš vynechal první desku desatera, kde se mluví hlavně o našem vztahu s Bohem. Možná jsme si jisti svým vztahem s Bohem, nemáme jiného, nepraktikujeme modloslužbu. Někdy se dá těžko dokázat, že porušujeme první přikázání. Ovšem, jaký je náš vztah k bližním? Jak jsme na tom s druhou deskou desatera? O vztahu s neviditelným Bohem se dá vždy říct, že je dobrý. Ale máme dobré vztahy i mezi sebou? Nekřivdíme, nepodvádíme, necizoložíme, nekrademe, nezabíjíme? A je možné mít dobrý vztah s Bohem, když ta lidská stránka kulhá?

Když neznámý muž odešel, Ježíš zaskočil své učedníky poznámkou, že “snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království.” Šokovaní učedníci se ptali, “kdo tedy může být spasen?” Kdo? Copak jsme všichni bohatí? Bingo! Jestli otázka učedníků není hloupá a mimo, pak je situace alarmující. Ano, každý máme něco, čeho se těžko vzdáváme v prospěch pravého smyslu života. Lidské bohatství je rozmanité. Jak jsem už řekl, každý může na stejnou otázku slyšet od Ježíše jinou odpověď. Chodíme do kostela, vyznáváme svoji víru, přesto nám něco schází. Vlastně něco máme navíc, něco, co je pro nás větší prioritou než naše víra a vztah s Bohem. Možná to každý tuší, ale nikdo není schopen s tím něco dělat. A když nám Ježíš řekne radikálně, “zanechte to a následujte mě”, rázem nevíme, co se sebou. Smutníme, a radši pryč od toho Ježíše.

Jak to tak s námi bývá, víme co chceme, ale nevíme jak to udělat, nebo se nám do toho nechce. Na druhé straně máme na to dělat něco, abychom měli podíl na věčném životě? Jsme toho schopni? Jinak řečeno, jsme schopni spasit sebe?

V našem textu je mnoho paradoxů. Majetný muž narazil na překážku, kterou není schopen překonat. Přesně řečeno schopen přehodnotit priority. Petr povzdechl: „Hle, my jsme opustili všecko a šli jsme za tebou.“ Dělají to, k čemu se neodhodlal bohatý muž. Přesto otázka učedníků platí: „Kdo tedy může být spasen?“

Ježíš, než pronesl verdikt, který bohatého muže odradil, hleděl na něho s láskou. S tou láskou, která je u počátku jeho mise. “Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.”

Tento Boží Syn nám říká láskyplná a nadějná slova: „U lidí je to nemožné, ale ne u Boha; vždyť u Boha je možné všecko.“ Ostatně Petřův povzdech „Hle, my jsme opustili všecko a šli jsme za tebou“ následoval po těchto Ježíšových slovech. A o tom to je. Opustit to, na čem si zakládáme, co dělá mezi námi a Bohem překážku, je jen jedna stránka věci. Není to

rozhodující pro náš podíl na věčném životě. Tím se nevykoupíme. To by naše víra byla o dodržování příkazů a zákazů.

Víra je o následování Krista, o následování toho, kdo může člověka spasit, kdo nám může dát podíl na věčném životě. Jestli se ptáme, zda tedy nestačí následovat Krista, a zároveň mít své životní priority, odpověď je jednoduchá. Nemůžeme sloužit dvěma pánům, Bohu a mamonu. Buď smyslem našeho života je Kristus, nebo to, na čem si zakládáme ve svém pozemském žití. Následovat Krista znamená, že to ostatní může být sice důležité, ale zároveň druhotné. Toužíme-li po pravém životě, najdeme ho jedině u toho, kdo nám byl poslán Bohem z lásky. Bohatý muž nepochopil, že pokud chce mít podíl na věčném životě, musí jít za tím, kdo mu ten podíl dá.

“Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.” Amen